

**Prof. zw. dr hab. Roman Lasocki**

Warszawa, dnia 14 lutego 2017 r

**Dziedzina - sztuki muzyczne**

**Dyscyplina artystyczna - instrumentalistyka**

**RECENZJA DOROBKU HABILITANTA  
PANA DR. AWADIJA (VADIMA) BRODSKIEGO**

**Zleceniodawca recenzji**

Zlecenie podjęte w związku z decyzją Centralnej Komisji Do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 7 grudnia 2016 roku, powołującą Komisję Habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego Pana Awadija (Vadima) Brodskiego, wszczętego w dniu 21 września 2016 roku w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie instrumentalistyka.

Do pisma z dnia 31 stycznia 2017 roku, nadesłanego mi przez Dziekana Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Bydgoszczy ad. dr Mariusza Klimsiaka informującego o powołaniu mojej osoby recenzentem ww. Komisji, została dołączona dokumentacja Habilitanta - zgodna z zaleceniami § 12 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30.10.2015 roku.

## **Podstawowe dane o Habilitancie**

Pan dr Awadij (Vadim) Brodski urodził się dnia 24 kwietnia 1950 roku w Kijowie. W 1974 roku ukończył Państwowe Konserwatorium w Kijowie (obecnie Ukraińska Narodowa Akademia Muzyczna im. Piotra Czajkowskiego). W roku 1974 został przyjęty na 2-letnie studia mistrzowskie do Konserwatorium Moskiewskiego do klasy prof. Dawida Ojstracha. Ze względu na przedwczesną śmierć mistrza powrócił do Kijowa i podjął aspiranturę w klasie prof. Olgi Parchomenko.

W 1977 otrzymał I nagrodę na Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. Henryka Wieniawskiego i rozpoczął działalność koncertową, którą z wielkim powodzeniem kontynuuje do chwili obecnej. Pan Awadij (Vadim) Brodski uzyskał stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka, nadany Mu uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy w dniu 27 czerwca 2007 roku.

### **Habilitant był związany pracą jako pedagog oraz koncertujący artysta:**

- Od 1978 – 1980 roku - Państwowe Konserwatorium w Kijowie na stanowisku asystenta,
- Od 1980 – do chwili obecnej - działalność koncertowa
- Od 2005 – do chwili obecnej – Akademia Muzyczna w Bydgoszczy na stanowisku starszego wykładowcy i adiunkta
- Od 2008 – 2009 roku - Conservatorio di Musica Benedetto Marcello w Wenecji, na stanowisku profesora uczelnianego
- Od 2008 – 2011 roku - Conservatorio Statale di Musica Giuseppe Verdi w Turynie, na stanowisku profesora uczelnianego
- Od 2009 – 2010 roku - Conservatorio di Musica Carlo Gesualdo da Venosa w Potenzy, na stanowisku profesora uczelnianego

## 1. Ocena Autoreferatu

Wśród bardzo wielu dokumentów tego typu, które miałem zaszczyt recenzować autoreferat Vadima Brodskiego, obok ogromnego uznania dla samokreślającego swe ideały wybitnego artysty, budzi me ogromne wzruszenie. Pozwala on prześledzić zmagania wybitnego skrzypka z losem zgotowanym Mu przez ucisk potężnego, autorytarnego państwa, które z sposób bezwzględny i bezduszny, dodajmy bez wyraźnej przyczyny, jest w stanie dokonać destrukcji kariery Artysty, którego samo, wedle najwyższych standardów mistrzowskiej pedagogiki współtworzyło. Autoreferat Vadima Brodskiego w sposób niesłychanie dobitny określa nam Kandydata jako człowieka idei, bezkompromisowo i bez cienia wątpliwości realizującego swą misję: aktywne uczestnictwo w kreowaniu sztuki muzycznej poprzez wykonawstwo skrzypcowe. Mimo, iż u zarania swych wiolinistycznych zmagañ kształcony był przez oddanych sprawie amatorów, siłą swego talentu trafia do elitarnych szkół profesjonalnego kształcenia, by na wyższym etapie wtajemniczenia kształtowanym być przez artystkę tej miary co Olga Parchomenko i znaleźć się w obszarze artystycznego oddziaływania Maestro Davida Fiodorowicza Ojstracha. Po nagłej śmierci Profesora, i latach aspirantury u Olgi Parchomenko, Vadim Brodski zdobył w roku 1977 I nagrodę na poznańskim konkursie Henryka Wieniawskiego. Państwo sowieckie, po uniemożliwieniu Artyście udziału w konkursie im. Paganiniego w Genui usiłowało następnie Laureata konkursu Wieniawskiego zniszczyć poprzez uniemożliwienie Mu realizacji szeregu ważnych tournée i zaistnienia na czołowych estradach świata. Autoreferat w sposób dobitny ilustruje zmagania Kandydata z bezduszną machina państwową, a jednocześnie stanowi dokument ilustrujący świadome budowanie przez Solistę swej artystycznej drogi życiowej. Charakterystyczna wszechstronność dorobku koncertowego i nagraniowego Vadima Brodskiego okazuje się być realizacją u zarania kariery sformułowanego programu ideowego Artysty.

Autoreferat Vadima Brodskiego pozwala nam potwierdzić opinię, iż jest On nie tylko artystą światowego formatu, ale także człowiekiem ogromnej wrażliwości, który mimo licznych i dotkliwych ciosów zadanych Mu przez los, imperatyw uprawiania sztuki wysokiej realizował z ogromnym sukcesem przez kolejne dekady swej wiolinistycznej działalności.

Autoreferat z satysfakcją przyjmuję.

## 2. Ocena dołączonego dzieła artystycznego

Dzieło artystyczne przedstawione przez Kandydata obejmuje szereg wymienionych poniżej niewielkich rozmiarów bardzo znanych utworów wybitnych kompozytorów epoki baroku, klasycznej i neoromantycznej w opracowaniu na skrzypce i organy. Partnerem Vadima Brodskiego jest jeden z najwybitniejszych europejskich organistów, profesor zwyczajny AM w Gdańsku Roman Perucki. Na krążku zarejestrowanym podczas koncertu w bazylice w Koninie znajdują się następujące pozycje:

Jules Massenet *Mediation*, G.F. Haendel *Xerxes*, J.S. Bach *Aria z Suity D, Komm Heiliger Geist, Herre Gott, Liebster Jesu*, W.A. Mozart *Ave Verum*, Cesar Franck *Panis Angelicus*, J.S. Bach *Ich ruf zu Dir, Der Tag der ist so freudenreich, Das alte Jahr vergangen ist, Alle Menschen müssen sterben, Christ lag in Todesbanden*, J.S. Bach CH.M. Gounod *Ave Maria*.

Ideę przedstawienia szeregu miniatur w procesie habilitacyjnym oceniam bardzo wysoko, także jako swoistą manifestację artystyczną Solisty słusznie cieszącego się sławą wybitnego wirtuoza, kreującego w swej codziennej działalności conceptowej wielkie formy symfoniczne ze szczególnym uwzględnieniem utworów *par excellence* wirtuozowskich. Swym wyborem Kandydat wyraża także swe stanowisko we wznieconym przez pseudonaukowe środowiska sporze dotyczącym „jedynie słusznej drogi” wykonywania dzieł barokowych, traktowanych jako rekonstrukcje kreacji z epoki. Opowiadając się po stronie wolności artystycznego wyboru, respektując rozwój muzycznego wykonawstwa, a także mentalny i artystyczny rozwój kolejnych generacji słuchaczy i odtwórców, utrwalone na krążku miniatury barokowe Vadim Brodski wykonuje z pełnym bogactwem historycznie nawarstwionych środków artystycznego wyrazu, stosując piękny, współczesny dźwięk skrzypiec, różnorodną wibrację i zachwycającą barwę instrumentu. Wspomniane tu dźwiękowe przymioty brzmienia skrzypiec zachwycają także w pozostałych pozycjach zarejestrowanych na CD, zaś mistrzowskie partnerstwo prof. Romana Peruckiego w znakomity sposób uzupełnia artystyczną wizję Solisty.

Dzieło artystyczne przyjmuję z satysfakcją.

### 3. Ocena osiągnięć artystycznych

Bogaty dorobek artystyczny Vadima Brodskiego budzi mój podziw, nie tylko poprzez uznaną jakość artystycznych produkcji Kandydata, ale także wszechstronnością Jego muzycznych zainteresowań. Obok bowiem licznych recitali solowych i koncertów symfonicznych Artysta nie stroni od cieszącego się ogromną popularnością, a wymagającego wspaniałego artystycznego smaku i gustu wykonawstwa opracowań ambitnych utworów muzyki określanej ogólnym, a nieostrym mianem muzyki rozrywkowej.

W repertuarze Solisty dominują wielkie dzieła skrzypcowej muzyki solowej i kameralnej. Obok kompletów solowych arcydzieł Bacha i Ysaye'a Artysta wykonywał wszystkie *Kaprysy* Nicolo Paganiniego. Obok najcenniejszych sonat na skrzypce z fortepianem takich jak: arcydzieła Beethovena, Mozarta, Schumanna, Brahmsa czy Francka Vadim Brodski nader często występował z towarzyszeniem organów, bądź gitary, głównie z dziełami Niccolo Paganiniego. Niezwykle cenne wydaje się być, z wielu względów, ustawiczne uprawianie kameralistyki. Vadim Brodski, obok fortepianowych triów Beethovena, Chopina, Czajkowskiego czy Schuberta, z dziełami m.in. Brahmsa, Beethovena i Mozarta występował także w kwartecie smyczkowym, zaś z dziełami Brahmsa i Schuberta w kwintecie fortepianowym. Spis koncertów skrzypcowych wykonywanych przez Solistę z orkiestrami symfonicznymi i kameralnymi to *de facto* obszerny wykaz najcenniejszych arcydzieł gatunku przeznaczonych do wykonania na skrzypce z orkiestrą. Raduje fakt, iż obok dzieł Beethovena, Mozarta, Czajkowskiego Brahmsa, czy Sibeliusa, Vadim Brodski nader często wykonywał wszystkie, nie tylko koncerty, dzieła Henryka Wieniawskiego, a także skrzypcowe koncerty Krzysztofa Pendereckiego dając w ten sposób świadectwo swego szczególnego umiłowania muzyki polskiej. Niżej podpisany wielokrotnie miał możliwość osobistego zetknięcia się ze sztuką wykonawczą Vadima Brodskiego zarówno podczas Jego koncertów jak i goszcząc Go na festiwalach, których był dyrektorem artystycznym. Miałem też przyjemność obserwować nadzwyczajne kompetencje profesjonalne Vadima Brodskiego poprzez wspólne rejestracje serii wielkich koncertów skrzypcowych z NOSPR-em, orkiestrą PRiTV w Krakowie i Filharmonią Śląską dla zachodnioniemieckiej wytwórni telewizyjnej WDR. Znam też cały szereg wybitnych rejestracji płytowych, radiowych i telewizyjnych Artysty. Niektóre z nich np. jak

nagranie *Koncertu fis-moll* Henryka Wieniawskiego, stanowiącego probiez najwyższych wirtuozowskich kompetencji solisty, uważam za najznakomitsze wykonanie w skali światowej, porównywalne jedynie z kreacją Gila Shaama, zarejestrowana przez Deutsche Grammophon.

Nadzwyczajne walory wykonawcze Vadima Brodskiego, wyróżniające wśród wielu solistów piękno dźwięku, uroda wibracji, różnorodność cantyleny, podziwiana w środowisku nie tylko polskich skrzypków wirtuozeria czy nienaganny smak artystyczny, stawiają Vadima Brodskiego w czołówce skrzypków europejskich II połowy XX wieku. Niżej podpisany należał do grona artystów polskich radujących się niezmiernie z faktu, iż ten wybitny artysta, swą pracą ustawicznie akcentujący miłość do naszej kultury narodowej, przed trzema dekadami uzyskał obywatelstwo polskie, od tego czasu pomnażając dobra naszej kultury.

Zapoznając się z bogatym dorobkiem wykonawczym Solisty nie sposób nie wspomnieć Jego predylekcji, jakże rzadkiej w środowisku muzyków zajmujących się wykonawstwem muzyki klasycznej, do odtwórstwa muzyki tzw. rozrywkowej, w ambitnych wykonaniach klasycznych. I choć, być może, w rozważaniach niniejszych obszar ten ma charakter marginalny, podkreślić przecież wypada, iż także tu Vadim Brodski prezentuje znakomity artystyczny smak, umiar i elegancję.

Pomimo wzmiankowanych w poprzedniej części niniejszej recenzji, trudności politycznej natury na które napotykał Solista podczas swej kariery, lista sal koncertowych, na których Vadim Brodski występował, przedstawia się imponująco. Ważnym rysem Jego działalności wydaje się być potrzeba niesienia sztuki także w ośrodkach mniejszych, więc obok najslynniejszych sal koncertowych renomowanych centrów muzycznych świata Vadim Brodski nie stronił od setek koncertów w ośrodkach mniejszych, umożliwiając także ich melomanom kontakt z najwyższej jakości kulturą wysoką. Wśród partnerów codziennej artystycznej aktywności Vadima Brodskiego znajdujemy obok szeregu wybitnych pianistów także wokalistów, organistów i znakomitych dyrygentów, a wśród nich Jerzego Maksymiuka, Antoniego Wita, Marka Pijarowskiego, Grzegorza Nowaka, Mirosława Błaszczyka i wielu innych, także zagranicznych.

Ogromny dorobek artystyczny Vadima Brodskiego przyjmuję z najwyższą satysfakcją.

#### **4. Ocena osiągnięć naukowych lub twórczych**

Chociaż w rozumieniu niżej podpisanego dorobkiem twórczym solisty jest cała jego działalność wykonawcza odnotować wypada, iż jest Vadim Brodski autorem szeregu twórczych opracowań dzieł przeznaczonych do wykonywania na skrzypce z fortepianem, a opracowanych przezeń na skrzypce i orkiestrę symfoniczną bądź kameralną. Obok utworów Henryka Wieniawskiego, Beli Bartoka czy Fritza Kreislera znajdujemy tam także utwory z kręgu muzyki rozrywkowej jak choćby dzieła Paula McCartneya czy Johna Lennona. Podobnie opracowania Kandydata na skrzypce i jazzband to obok utworów Wojciecha Kilara czy Henryka Kuźniaka także dzieła Paula McCartney'a, Johna Lennona i Vittorio Montiego.

Vadim Brodski jest też autorem kadencji do koncertów Niccolo Paganiniego, W.A. Mozarta, a także kadencji do partii solisty w operetce *Paganini* Lehara.

Znane mi opracowania i kadencje Vadima Brodskiego spełniają wszystkie profesjonalne wymagania stawiane przed twórcami, charakteryzując się niezmiernie przy tego typu pracach ważnym, nienagannym artystycznym gustem i smakiem.

#### **5. Ocena osiągnięć dydaktycznych**

Działalność dydaktyczna Vadima Brodskiego skoncentrowana jest na trzech obszarach.

Raduje fakt, iż absolwenci Jego klasy w AM w Bydgoszczy, którzy studia ukończyli z wynikiem dobrym, lub bardzo dobrym znaleźli zatrudnienie w orkiestrach symfonicznych, kameralnych oraz szkolnictwie muzycznym wszystkich stopni, a niektórzy z nich jak np. Monika Dondalska, pełnią funkcje koncertmistrzowskie. Studenci zagraniczni, których Artysta prowadził w konserwatoriach Venezii i Potenzy są laureatami szeregu międzynarodowych konkursów muzycznych, a niektórzy z nich tacy jak Lorenzo Lucca osiągnęli stanowiska koncertmistrzowskie w renomowanych orkiestrach niemieckich, wykładając równocześnie w tamtejszych wyższych uczelniach. Trzecim obszarem działalności Vadima Brodskiego są wykłady na kursach mistrzowskich prowadzonych przez Artystę corocznie w akademiach Turynu i Rzymu.

Swą działalność dydaktyczną Vadim Brodski rozpoczął po osiągnięciu wieku kompetencyjnego, w czasie gdy był już Artystą znanym i cenionym. Choć w polskim

szkolnictwie wyższym przeważa funkcjonowanie modelu kariery akademickiej „od asystenta do profesora”, przeciw pojawienie się wybitnej artystycznej indywidualności, która pragnie swe bogate doświadczenia przekazać muzycznym spadkobiercom, uważam za zjawisko nadzwyczaj cenne.

Dorobek dydaktyczny przyjmuję z satysfakcją.

### **Konkluzja**

Autor niniejszej recenzji od lat wyraża ogromną radość, iż do grona wybitnych artystów-skrzypków wykładających na polskich uczelniach dołączył Vadim Brodski.

Wybitny solista, Artysta o ogromnej, unikatowej osobowości, posiadający kolosalne doświadczenie estradowe z budzącym najwyższy szacunek dorobkiem estradowym, dzieli się w Uczelni bydgoskiej owym dobrem z polską młodzieżą muzyczną.

Niżej podpisany podczas kilku kadencji swego współkierowania Uniwersytetem Muzycznym Fryderyka Chopina jako kierownik katedry i prorektor przyczynił się do wzbogacenia prześwietnej profesury stołecznej Uczelni o tak wybitnych artystów jak: Konstanty Andrzej Kulka czy Antoni Wit, którzy swą działalność w Uczelni rozpoczynali zgodnie z możliwościami stwarzanymi przez podówczas obowiązującą Ustawę, jako profesorowie tytularni. Z żalem konstatuje, iż przepisy obecne uniemożliwiają zastosowanie ówczesnego paragrafu 12 Ustawy w stosunku do dr. Vadima Brodskiego.

Całokształt bogatego i wszechstronnego dorobku Vadima Brodskiego oceniam bardzo wysoko.

**Niniejszym stwierdzam, że osiągnięcia artystyczne, twórcze i dydaktyczne Pana Awadija (Vadima) Brodskiego w pełni spełniają wymagania art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.**

**Osiągnięcia Pana Awadija (Vadima) Brodskiego przyjmuję, wnosząc o przyznanie Mu stopnia doktora habilitowanego.**

  
Prof. dr hab. Roman Lasocki